

www.e-rara.ch

Werke

Experimenta et considerationes de coloribus - primùm ex occasione, inter alias quasdam diatribas, ad amicum scripta, nunc verò in lucem prodire passa, ceu initium historiae experimentalis de coloribus

Boyle, Robert

Genevae, 1677

Zentralbibliothek Zürich

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-28648>

Inhaltsverzeichnis

---

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [\[Link\]](#)

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [\[Link\]](#)

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [\[Link\]](#)

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [\[Link\]](#)

CONTENTA.

PARS PRIMA.

CAPVT I.

AUTHOR causam ostendit,
primò, cur de hoc Ar-
gumento scribat, 1
deinde agit de modo, quo
nunc id tractat, & qua-
re partim viam metho-
dicam declinet 2
Et quare partim eâ utatur in Historia
Albedinis & Nigredinis. ibid.

CAPVT II.

Generales quædam considerationes præ-
mittuntur: primò, de erronea Illatione,
ex Observatione Colorum in multis
corporibus factâ 2.3
Deinde, de eiusdem momento in aliis ibi-
dem.

Et speciatim in attemperando Chalybe
ibidem.

Ratio, cur alia Exempla isto loco omit-
tantur 4

Necessaria de Coloribus distinctio præ-
mittitur 5

Colorem non esse inherentem in Obiecto
ibid.

Probatur primò, ex Phantasmatibus Co-
lorum in Somniantibus & Lunaticis:

Secundò, ex sensatione sive appari-
tione Lucis, ad ictum super oculum,
vel intemperie Cerebri ex vaporibus

Internis ibid.
Author recitat Exemplum de seipso; aliud,
de egregia quadam femina, ipsi consan-
guinea 6

Aliud, ipsi narratum ab ingenioso Me-
dico ibidem

Tertiò, ex mutatione Colorum, factâ à
Sensorio malè affecto ibidem.

Quædam Exempla eius referuntur ab Au-
thore, observata de seipso 7

Alia, ipsi narrata à femina indubie fidei
ibidem.

Alia, ipsi narrata ab eximio viro 8

Sed mira exempla de iis, qui punguntur
à Tarantula, hoc loco omittuntur, quip-
pe commodiori loco tradita ibid.

CAPVT III.

Colorem Corporum dependere præcipuè
ex dispositione partium superficialium,
partim verò ex Textura Obiecti va-
rietate 9

Prius confirmatur Exemplis, petitis im-
primis à Chalybe supra commemora-
to ibidem

Et Plumbo colliquato 10

De quo posteriori plura observati digna
annotantur ibidem

Aliud exemplum additur de Porositate
Superficiè

C O N T E N T A.

Superficie Suberis apparenter levis	Cuius historia enarratur	17
Pag.	Authoris ea de re coniectura & cogitata	18
Posse idem genus porositatis etiam esse in aliis coloratis corporibus: & cuiusmodi figuris instructa esse possint reflectentes particulae superficiales	ibid.	20
Et quâ magnitudine, & constipatione?	Et circa asperitates complurium aliorum corporum coloratorum	ibid.
Quantum hæc conferre queant ad Coloris generationem, exemplificatur Albore spuma, & mixturis siccorum pulverum coloratorum	ibid.	21
Uterior explicatio Varietatis, quæ esse potest in superficialibus partibus corporum Coloratorum, quæ causa esse potest istius Effectûs, ab Exemplo petito à Superficie Terra	ibid.	22
Apologia pro rudiori illa comparatione	Atque ex his & nonnullis præmissis Considerationibus, coniecturæ quædam proponuntur; Causam complurium Phænomenorum Colorum, deinceps commemorandorum, dependere ex visarum Obiecti partium dispositione	21
Apparentias asperitatum superficialium variari posse à positu Oculi; additis aliquot exemplis talium apparentiarum	ibid.	22
Superficialium particularum apparentiam variari etiam posse per motum ipsarum, confirmatur Exemplo liquoris fumantis	ibid.	23
Maximè si partes superficiales sint istiusmodi, ut diverse apparent in diversis positionibus; quod explicatur varietate Colorum, quæ per agitata quarundam plantarum folia exhibentur	ibid.	24
Vi & per Taffetas variabiles	ibid.	25
Authoris Votum, ut Colorum in cochleis Margaritifera varietas examinata esset Microscopio	ibid.	26
Eius coniectura, fortassis bona nota Microscopia manifestare posse, superficiales istas inæqualitates esse Reales, quas nunc non nisi imaginamur; unâ cum rationibus ipsius, ductis partim ex detectionibus, factis Telescopio & Microscopio	ibid.	27
Partim verò ex prodigioso exemplo Cæci, qui tactu dignoscere colores potuit	ibid.	28
	Liquores alterare posse colores inter se invicem, & corporum aliorum, Primò, insinuando sese in Poros, eosque replendo, unde asperitas superficiei corporis alteratur, quibusdam exemplis explicatum	ibid.
	Deinde, removendo ista corpora, quæ prius apparentiam genuini Coloris impediebant; exemplis aliquot confirmatum	22
	Tertiò, fissuram vel separationem faciendo vel in Contiguis vel Continuis particulis Corporis	ibid.
	Quartò, Unione vel coniunctione particularum prius separatarum; aliquot exemplis corporum præcipitatorum illustratum	23
	Quintò, partes dislocando easque tum alio ordine tum positu disponendo, quod iidem Exemplis illustratur	ibid.
	Sextò, Motu, quod explicatur	24
	Denique, & præcipuè, unione salinorum corporum cum superficialibus partibus corporis alterius, quo ipso & magnitudo & figura ipsorum necessario alteratur	ibid.
	Explicatur Experimentis	25
	Colorem corporum mutari posse concursu duorum plurimumve ex hisce modis	26
	Et	

CONTENTA.

- Et præter has octo causas colorum Reflexivas, posse esse in corporibus Transparentibus, diversas Refractivas* *ibid.*
Cur Author existimet, Naturam Colorum ulteriorem adhuc investigationem mereri *ibid.*
Primò, quod parva Atomi pulvisculorum exhiberent valdè vividos Colores in cubiculo obtenebrato, dum essent in commodo ad oculum positi; quòd in alia positione & Luce non fiebat *ibid.*
 & 27
Et quòd, licet minutiores partes corporum Coloratorum sint transparentes, aliarum tamen non sint; ita ut prius dubitare faciat, utrum pares superficiales creent istos colores; posterius vero, utrum ulla sit omninò refractione in posteriori *ibid.*
Celebris controversia inter Philosophos, de Colorum Natura, dirimitur 28
- Durationem non esse Characteristicum sufficiens, exemplificatur Duratione spuma, aliorumque colorum Emphaticorum, & subitâ evanescentiâ Florum, aliorumque corporum, coloribus Realibus præditorum* *ibid.*
Non esse Oculi positum necessarium ad dignoscendos colores Emphaticos, ostenditur visione albæ spuma, vel Iridis, in parietem mediante Prismate coniecta, in quocunque demum Cubiculi loco oculus fuerit 31
Quod oritur ex speculari Reflectione parietis *ibid.*
Componi posse colores Emphaticos, & diatriba huius parum interesse, siant inter colores Reales & Emphaticos distinctio, vel non fiat? *ibid.*

CAPVT V.

- #### CAPVT IV.
- Status controversia ponitur de coloribus Realibus & Emphaticis* 29
Primariam inter eos disparitatem videri esse, partim ipsorum in eodem statu Durationem, partim verò, quòd Reales producuntur in corporibus Opacis per Reflexionem; Emphatici verò in Diaphanis, per Refractionem *ibid.*
 & 30
Sed non debere hoc accipi sensu nimis laxo, Exemplum spuma evincit *ibid.*
- Sex Hypotheses de Colore recitantur* 32.
Cur non possit Author suscipere loqui de harum ulla *ibid.*
Neque in iis acquiescere 33
Quid Pyrophilo expectandum sit in hoc Tractatu *ibid.*
Ad quam Hypothesin Author præ aliis propendeat 34
Cur nec istam, nec ullam aliam indicet sufficientem; quæque sint ipsius difficultates, quæ in causa sint, quòd omnes declinet Hypotheses, putetque admodum difficile, adharere ulli *ibid.*

CONTENTA.

PARS SECVNDA

D E

NATVRA ALBEDINIS
ET NIGREDINIS.

CAPVT I.

- R**atio, quare Author elegerit expli-
cationem Albedinis & Nigredinis
36
Vbinam Democritus hallucinatus fuerit
in hisce 37
Gassendi de iisdem opinio ibid.
Quid approbet Author, unà cum pleniori
Explicatione Albi, quæ statuit Multi-
plicitatem Lucis siue Reflectionum ibi-
dem.
Quod confirmatur primò ex Albedine So-
lis in Meridie, observati in Aqua 38
Et frusti candentis Ferri ibid.
Secundò, ex offensione Nivis, quam Iti-
nerantes experiuntur; quod confirma-
tur exemplo viri, qui Russiam pera-
gravit 39
Atque Observatione Olai Magni ibid.
Quodque Nix illuminat & serenat aërem
noctu, confirmata à Medico Mosco-
viensi & Capiteo Iamesio ibid.
At, Nivem non habere Lucem inhere-
ntem, probatur Experienciâ ibid.
Tertiò, ex multiitudine Reflectionum, à
corporibus Albis, observatâ in cubi-
culo obtenebrato, & ex eorundem inep-
titudine ignem concipiendi mediante
speculo usorio ibid.
Quartò, Specularis Natura Alborum
corporum confirmatur ex Reflectionibus
in loco obscuro ab aliis corporibus 40
Et ex apparentia Fluvii, qui tum oculo,
tum in conclavi obtenebrato apparebat
Albus ibid.
Quintò, ex Albedine Mercurii distillati,
& Galaxiæ 41
Atque ex albedine spuma, excitata ex
Ovorum agitatorum albuminibus: hanc
Albedinem non proficisci ab aëre, osten-
ditur Experimentis 42
Vbi ex occasione Albedo Oleorum distilla-
torum, Aquarum calidarum &c. osten-
ditur ibid.
Non videri necessarium, ut superficies Re-
flectentes sint spherica, confirmatur
Experimentis 43
Sextò, ex Albedine pulverum corporum
Diaphanorum ibid.
Septimò, ex Experimento albandi & po-
liendi Argentum 44

CAPVT II.

- Recitatio quarundam opinionum de Ni-
gredine; & ad quam propendeat Au-
thor ibid.
Quam porrò consecratur & explicat 45
Ostenditque, ex quibus rationibus Hypo-
thesin istam sit amplexus 46
Primò, ex contraria natura Albedinis
& Nigredinis, Albo reflectente plerof-
que radios extrorsum, Nigrum oporteat
plerosque radios reflectere introrsum
ibid.

Deinde

C O N T E N T A.

<p>Deinde, ex nigra omnium corporum apparentia, quando obumbrantur: modusque, quo hac paucitas Reflexionis exorsum producit, explicatur ulterius, ostendendo, partes superficiales posse esse Conicas & Pyramidales <i>ibid.</i></p> <p>Haec & alia considerationes superius tradita, illustrantur Experimentis factis cum Marmore albo & nigro 47</p> <p>Tertio, ex nigra apparentia foraminulorum in Linteis Albis, atque ex apparentia Holoferici in oppositas partes perstricti, & ex Observatione Naporum <i>ibid.</i></p> <p>Quarto, ex paucitate Reflexionis à nigro corpore facta in conclavi obscurato 148</p>	<p>Quinto, ex Experimento Lateris variogati colore albo & nigro, expositi Soli <i>ibid.</i></p> <p>Quod praefendum simili experimento facto in Italia, cum nigro & albo Marmore 49</p> <p>Alia quaedam observationes congruae <i>ibid.</i></p> <p>Sexto, ex assatura Ovorum denigratorum in Sole <i>ibid.</i></p> <p>Septimo, ex observatione Caci nuper memorati, & alterius, notati à Bartholino <i>ibid.</i></p> <p>Quod, non obstantibus omnibus hisce rationibus, Author nil praecise statuat, sed persistat in Indagine vera naturae Albedinis & Nigredinis 50</p>
---	--

E X P E R I M E N T A   C O N G E N E R A

C I R C A

A L B E D I N E M   E T   N I G R E D I N E M.

<p>Experimentum I. factum cum solutione sublimati ad albedinem redacta cum spiritu Urinae 51</p> <p>Experimentum II. factum cum infusione Galliarum ad Nigredinem redacta cum vitriolo, &c. qua de re ulterius differitur 52</p> <p>Experimentum III. Denigrandi Cornu Cervi, Ebur & Tartarum, eaque albandi ulteriore Calcinatione 53</p> <p>Experimentum IV. Limitans Principium Chymistarum, sc. Adusta Nigra, sed perusta alba, per aliquot exempla, Calcinati Alabastri, Plumbi, Antimonii, Vitrioli, atque ex testimonio Bellonii circa carbonem album Oxycedri, atque ex exemplo Caphurae 54</p> <p>Experimentum V. De nigro fumo Caphurae 55</p> <p>Experimentum VI. De nigro Capite</p>	<p>mortuo, oleo vitrioli, cum oleo absynthii, uti & cum oleo Satureiae <i>ibid.</i></p> <p>Experimentum VII. albandi Ceram 56</p> <p>Experimentum VIII. cum bismuto & sublimato <i>ibid.</i></p> <p>Experimentum IX. Nigri pulveris aurum in fundo aquae fortis, atque denigrandi purum aurum & argentum 57</p> <p>Experimentum X. Tingendi crines, cutim, ebur &c. colore nigro ope crystallorum argenti <i>ibid.</i></p> <p>Experimentum XI. De Nigredine cutis & pilorum Aethiopum & aliorum incolentium climata aestuantia 58</p> <p>Experimentum XII. Pulverum alborum, qui producunt, praecipitando diversa corpora, puta oculos cancrorum, minium, coralla, argentum, plumbum, stannum, argentum vivum, bismutum, antimonium, benzoinum & resinosa, Gummi,</p>
--	---

CONTENTA.

- Gummi ex Spiritu Vini &c. Sed hoc Uniuersale non est, quoniam alia corpora, ut Aurum, Antimonium, Argentum vivum, precipitari possunt, aliis coloribus prædita* 65
- Experimentum XIII. *Mutandi nigredines quorundam corporum in alios colores, & albandi, quod foret minium & as, cum stanno, & as, cum arsenico, quod in cupella detentum rursus vanescit; obtegendi colorem; auri cum; argenti, colliquatorum in una massa* 67
- Experimentum XIV. *Mutandi nigrum cornu in album, radendo, absque mutatione formæ substantialis, vel absque interuentu Salis, Sulphuris, & Mercurii* 68
- Experimentum XV. *Continet diuersa Exempla contra opinionem Chymicorum esse, scilicet sulphur adustum causam nigredinis & tota materia plene discutitur.* 69

P A R S T E R T I A D E E X P E R I M E N T I S P R O M I S C V I S C I R C A C O L O R E S.

- Experimentum I. *Ad confirmandam prægressam Coniecturam de colorum generatione ex diuersitate Reflectionum, annotantur quedam Observationes factæ in Cubiculo obscurato* 72
- Experimentum II. *Quod Lintum Album videbatur tinctum Rubedine Serici, in vicinia positi in cubiculo illustrato* 74
- Experimentum III. *De traiectione lucis per chartas coloratas* ibid.
- Experimentum IV. *Observationes de prisma in cubiculo obscuro* 75
- Experimentum V. *De Refractione & reflectione colorum prismaticorum in conclarui illuminato* ibid.
- Experimentum VI. *De Evanescentia Iridis in prisma, accedente maiori luce adventitia* 76
- Experimentum VII. *De Apparentiis eorundem chartarum coloratarum ad lumen candela* ibid.
- Experimentum VIII. *De Flavedine flammæ candela* 77
- Experimentum IX. *De subviridi carulea Transparenzia auri foliati* ibid.
- Experimentum X. *De Curiosis Tincturis ex ligno nephritico suppeditatis* 78
- Aliquot Experimenta ad investigandum ipsius naturam* ibid.
- Relatio Kircheri de hoc ligno consignata & examinata* 80
- Corollarium in hoc Experimentum X. ostendens, quomodo id applicari possit ad detegendum, siue Sal aliquod Acidæ, an Sulphuræ, an Alcalizata nature* 83
- Experimentum XI. *De quibusdam Frustis vitri, qui hanc colorum varietatem exhibebant, & de modo quamvis viri laminam taliter cum argento tingendi* 84
- Experimentum XII. *De mixtione & temperatura pigmentorum pictoriorum* 85
- Experimentum XIII. *De Compositione diuersorum Colorum, traiciendo radios solis per vitra tincta* 86
- Experi.

C O N T E N T A.

- Experimentum XIV. De mutua compositione Realium & Phantasticorum colorum & de emergentiis 87
Ut & de compositione Colorum Phantasticorum 88
- Experimentum XV. De Variatione tractate Iridis per prisma coloratum 88
- Experimentum XVI. De Fumis rubris Spiritus Nitri, & de simili rubedine Horizontalium radiorum solis 89
- Experimentum XVII. De Productione viridis per novem genera compositionum 90
Et quedam exinde deductiones adversus necessitatem confugiendi ad Formas Substantiales & Principia hypostatica ad colorum productionem 93
- Experimentum XVIII. De diversis compositionibus Cærulei & Flavi, quæ non producunt viride, & de productione viridis per alios colores 93
- Experimentum XIX. Continet diversa Exempla producendi Colores (absque alteratione ullius Principii Hypostatici) per Prisma, Bullas & plumas 94
- Experimentum XX. De Mutatione coloris cærulei Violarum in rubrum opesalium acidorum: & in viridem, adminiculo alcalizatorum 95
Deque horum usu ad investigandam naturam Salium 96
- Experimentum XXI. De similibus mutationibus per similia media effectis in cæruleas tincturas Cyanorum 96
Cum quibusdam Restrictionibus prohibentibus credere, non adeo generalem esse hanc proprietatem ut quis imaginaretur 97
- Experimentum XXII. De mutatione solutionis Viridis gris in cæruleum opesalium alcalizatorum & urinosorum Pag. 97
- Experimentum XXIII. De Abolitione coloris Rosarum adminiculo halituum sulphuris, deque modo eum intendendi medianibus halitibus, in oleum sulphuris per campanam condensatis Pag. 98
- Experimentum XXIV. De modo tingendi insignem copiam liquoris beneficio parvæ quantitatis substantiæ tinctæ, quod exemplificatur per cochinelium Pag. 99
- Experimentum XXV. De usu generali Salium Alcalizatorum & Sulphureorum in Tincturis Vegetabilium: Cuius rei exempla afferuntur in Tinctura Baccarum Ligustri, & Florum Mesereonis & Pisorum 100
Annotatio, ostendens, ex tribus principiis Hypostaticis, Sal esse, iuxta Paracelsum, maximè efficax circa Colores ibidem
- Quædam præmittuntur tribus Exemplis proxime sequentibus, contra præmemoratas operationes Salium* 101
- Experimentum XXVI. Continet Experimenta facta cum acidis & sulphureis salibus in tincturas rubras florum Caryophyllaceorum, baccarum spine cervine, rubrarum rosarum, ligni Brasilienfis &c. 101
- Experimentum XXVII. De mutationibus Colorum in Floribus Gelsamini & Guttis Niveis, (ut vocant) medianibus Salibus Alcalizatis & Sulphureis 102
- Experimentum XXVIII. De aliis effectibus differentibus Calendularum, primularum veris & recentis rubiæ tinctorum 103
Cum moneta, posse hæc Salia habere discrepantes Effectus in mutatione Tincturarum circa diversa vegetabilia alia 103
- Experimentum XXIX. De differentibus Effectibus horum salium in succos
***
maturos

C O N T E N T A.

<i>maturus & immaturus in Moris rubi, & Succis Rosarum</i>	104	<i>aliorumque Vegetabilium quibus notabiles quadam considerationes & monita, experimentis nixa, subiiciuntur</i>	Pag.
<i>Dua rationes, quare Author adiecerit Experimentum hoc XIX. quarum posterior confirmatur Exemplo Parkinsoni congruente confessioni eorum, qui Colores istos parant</i>	107	<i>Experimentum XXXVII. Variandi colorem tincturarum cochinelii, cerasorum rubrorum & ligni Brasiliensis ope acidorum & sulphureorum salium, una cum diversis super hoc considerationibus</i>	Pagina 114
<i>Experimentum XXX. De diversis mutationibus colorum per digestionem, cuius rei exempla annotantur in Amalgamate ☉ & Spiritu cornu Cervi; (& in gratiam eorum, qui si dem ei habent) in mutationibus Elixiris</i>	108	<i>Experimentum XXXVIII. De fumis rubris quorundam & albis aliorum distillatorum corporum, deque ipsorum maxima ex parte in liquorem transparentem coalitione</i>	115
<i>Experimentum XXXI. Ostendens, plerasque tincturas digestionem extractas ad rubrum colorem vergere; exemplo Ialapi, guaiaci, succini, benzoini, sulphuris, antimonii &c.</i>	109	<i>Ac de variis sublimationum siccarum coloribus, diversorum exemplo experimentorum</i>	116
<i>Experimentum XXXII. Quaedam Rubra mediante dilutione vertuntur in flava, alia non item, quod ostenditur exemplo tinctura cochinelii & balsami sulphuris & tincturarum succini &c.</i>	ibid.	<i>Experimentum XXXIX. Variandi decoctiones Balauftiorum ope salium acidorum & urinosorum</i>	117
<i>Experimentum XXXIII. De rubra tinctura sachari Saturni & olei Terebenthini parati per digestionem</i>	110	<i>Quaedam Annotationes in quibus duo Experimenta Gassendi enarrantur, examinantur & provehantur</i>	117
<i>Experimentum XXXIV. Extrahendi tincturam rubram volatilem Mercurii, cuius halitus erant albi, qui tamen curim tingeant colore nigro</i>	ibid.	<i>Experimentum XL. De non minus miris quam incundis mutationibus, effectus solutione sublimati</i>	120
<i>Experimentum XXXV. De modo subito colorem exhibendi sanguineum adminiculo olei vitrioli, oleique seminum anisi, qui ambo sunt liquores transparentes</i>	ibid.	<i>Discrimen inter Chymicam & Philosophicam Solutionem alicuius Phænomeni</i>	121
<i>Experimentum XXXVI. De diversorum colorum degeneratione, exemplo rubri sanguinei modo dicti & relationis Parkinsoni de Turnsol, quod confirmatur quibusdam experimentis factis cum succo baccarum spina cervina,</i>		<i>Authoris Chymica Explicatio Phænomenum, confirmata Experimentis factis super Mercurio, quorundam Salinorum liquorum beneficio</i>	122
		<i>Provehitur hoc Experimentum XL. recenti decoctione Antimonii in Lixivio</i>	Pag. 323
		<i>Ratiocinationes in decimum, vicesimum & quadragesimum Experimenta, sibi invicem comparata, modum ostendentes, huius Tincturae Sublimati beneficio distinguendi, siue aliquod Corpus Salinum, quod sub examen venit, Urinosa</i>	an

CONTENTA.

<i>an verò Alcalifata natura</i>	124	<i>rationis chalybis</i>	Pagina 133
<i>Examinatio Spiritus Salis Armoniaci, & Spiritus Quercus ex his principis</i>	125	<i>Uterius Experimentum factum de hisce Tincturis, & Experimentum simile Olai Wormii</i>	134
<i>Authorem nosse modos parandi Salina Corpora impensè operativa, quæ nullum prædictorum effectuum producant</i>	126	<i>Experimentum XLVI. De interno colore metallorum per calcinationem exhibito</i>	134
<i>Notabilia quadam Experimenta circa Solutiones & Præcipitationes Auri & Argenti</i>	ibid.	<i>Annotatio prima, differentes gradus Ignis detegere posse differentem colorem</i>	135
<i>Experimentum XLI. Privandi solutionem æris saturo-caruleam, colore suo</i>	127	<i>Annotatio secunda, Metallorum vitra exhibere etiam posse alia genera colorum</i>	ibid.
<i>Cui annectitur modus discolorandi vel Transparentem reddendi Solutionem Viridis Æris; & alius, ipsam restituendi & intendendi</i>	ibid.	<i>Annotatio tertia, Mineralia, per diversos gradus Ignis, edere posse colores diversos</i>	136
<i>Experimentum XLII. Vertendi lacteum præcipitatum Mercurii in flavum aquæ limpida affusione, una cum nonnullis hanc in rem considerationibus</i>	128	<i>Experimentum XLVII. De internis coloribus metallorum, qui detecti fuerunt medianibus dissolutionibus eorum in diversis menstruis</i>	136
<i>Experimentum XLIII. Extrahendi solutionem viridem, adminiculo aquæ limpida, ex imperfectè calcinato vitriolo</i>	129	<i>Annotatio prima, Authoris Apologia ob consignata quadam Experimenta iam nota, non factâ Authorum ipsorum mentione</i>	138
<i>Experimentum XLIV. Intendendi & diluendi diversas tincturas, affusionibus liquorum, adhibitis vitris conicis eos continentibus: quod confirmatur Exemplis Tincturarum Cochinellii, Ligni Brasiliensis, Viridis Æris, Vitri, Litmase, de quo postremo; hæc occasione, iucunda quadam Phænomena recensentur</i>	ibid.	<i>Annotatio secunda, Quadam Mineralia etiam adminiculo Dissolutionum in Menstruis, exhibere posse diversos Colores</i>	139
<i>Quibus subiunguntur certa quadam Collaria in cautionem</i>	132	<i>Annotatio tertia, Metalla exhibere alios Colores ope Præcipitationum, probatum exemplo Mercurii</i>	140
<i>Hydropota eiusque artes & strophæ nonnulla commemorantur</i>	ibid.	<i>Experimentum XLVIII. De modo tingendi vitrum colore caruleo ope argenti foliati, & calcinati cupri & colore albo cum putty</i>	140
<i>Experimentum XLV. Vertendi vinum Rhenanum & Gallicum album in amœnum colorem viridem ope præpa-</i>		<i>Annotatio prima, Album hoc Vitrum basin esse Encaustorum</i>	142
		<i>Annotatio secunda, Vitra colorata posse componi, uti Liquores Colorati in Doliis Tinctoriis</i>	ibid.
		<i>Annotatio tertia, de ratione tingendi Vitrum medianibus substantiis Mineralibus, explorandisque hoc modo, quænam metalla ipsa contineant</i>	ibid.

CONTENTA.

Annotatio quarta, <i>Metalla tingi posse beneficio Mineralium</i> 143	<i>Storum, Ruta &c. Sed non semper Salia Alcalizata extrahere eundem Colorem, quo apparet Vegetabile</i> 148
Annotatio quinta, <i>De ratione consiciendi complura genera gemmarum adulterinarum</i> 144	Annotatio tertia, <i>Experimenta commemorata innuere posse complura alia</i> 149
Annotatio sexta, <i>de Tinctura Scarlati, de maculis dissoluti Auri & Argenti</i> 145	Annotatio quarta, <i>Alumen usui esse parandis aliis pigmentis, prater Vegetabilia</i> 150
De <i>virore carnis bubula sale condita; de rubedine Linguarum bubularum, à Sallibus orta; deque Argento, ope Thermarum Bathonensium deaurando ib.</i>	Experimentum L. <i>De effectis similibus sacchari Saturni & alcalium, de precipitando oleo vitrioli ex aqua forti & spiritu aceti, deque diversis modis variandi colores, mediantibus hisce compositis</i> 149
De modo tingendi <i>Vngues & Cutim, beneficio Alcannæ</i> 146	<i>Aliud valde elegans Experimentum, cum Solutione Minii</i> 150
Experimentum XLIX. <i>De faciendis Laccis</i> 146	<i>Hæc Experimenta peritè digesta innuere complures res posse circa Colores</i> 152
<i>Particulare Exemplum in Curcuma ib.</i>	<i>Authoris conclusio Apologetica, in qua cursim fit mentio Coloris Scarlati ibid.</i>
Annotatio prima, <i>In Precipitationibus, in quibus Alumen cooperatur, magnam ipsarum partem consistere posse ex compositi istius corporis particulis lapideis</i> 147	<i>Authoris Epistola ad Robertum Morum Equitem, de Observationibus à se factis in Adamante lucente</i> 155
Annotatio secunda, <i>Laccas parari posse ex aliis Substantiis, nempe Rubia Tim-</i>	<i>Et Observationes ipsa</i> 164